

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Frode Vee-Haugen	FA-U62	21/1029

Saknr	Utval	Type	Dato
036/2022	Formannskapet	PS	29.03.2022

Søknad om alkoholsal frå sjølvbetjent døgnopen butikk

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Kvingo Nærkjøp AS ved dagleg leiar Kariann Ekren får endra salsløyve til alkoholsal for alkoholgruppe 1 (inntil 4,7 %) med teknologien RMA-butikkstyring (fjernstyrt butikk).
2. Dette gjeld og i tida butikken ikkje har personale som er fysisk tilstades. Sal av alkoholhaldig drikk skal skje innafor den salstida som tidlegare er fastsett. Kvardagar mellom kl. 09.00 – 20.00 og dagar før helgedagar mellom kl. 09.00 og kl. 18.00.
3. Løyvet (RMA-butikkstyring fjernstyrt butikk) gjeld som ei prøveordning til og med 31.03.2024. Innan denne datoen skal formannskapet i Masfjorden evaluere ordninga.

Saksopplysningar:

1. Bakgrunn

Kvingo Nærkjøp AS, ved Kariann Ekren søker om delvis sjølvbetjent og døgnopen butikk, der sal av alkohol føl dei eksisterande salstidene for alkohol.

2. Uttale

Politiet har den 19.01.2022 gjeve slik uttale:

«Politiet har ingen merknader til søknaden så lenge alkohollovens avgjerd blir halden, og at kommunene salsløyver ikkje strider mot regelverket.»

NAV Fensfjorden har den 3.02.2022 gjeve slik uttale:

«NAV Fensfjorden har vurdert endring i driftskonsept. Dei teknologiske løysingane søkjar har fremlagt for å ivareta kontroll med tanke på aldersgrense og sal til personar som ikkje er synleg påverka synest ivareteke. Denne innovative løysinga er prøvd ut via pilotprosjekt fleire stader og erfaringer i vedlagt dokumentasjon syner god kontroll. NAV Fensfjorden har ingen merknadar til søknaden slik den føreligg.»

3. Fakta

I søknaden frå Kvingo Nærkjøp AS opplyser dei fylgjande:

«Skal bli delvis sjølvbetjent, søker derfor om endring i salgsløyve. Butikken blir døgnopen. Har derfor skrevet opningstider 00:00-00:00. Det blir fortsatt fysisk betjening som i dag man-fre 10-17, lør 10-16, søn 12-16. Desse tidene kan bli endra etter behov. For å komme inn i butikken bruker kundene bankkortet sitt med pin kode på terminal utenfor butikken. Dei bruker kvittering til å komme seg ut,

samme som sjølvscanne kasser i andre butikker. Ølskap er det magnetlås på. Dei låser seg automatisk når salgstidene på alkohol er ferdig. Butikken kan også fjernstyre og låse ved behov. Snus/Tobakk blir låst i skap med fingeravtrykk. Det må også brukes fingeravtrykk til kjøp av alkohol, og alle slike kunder må registreres med ID i systemet. Butikken er alltid betjent via vaktordning. Det kommer melding på vakttelefon når kunder kommer inn i butikken, dersom det er uvanlig aktivitet og når ølskap åpnes av kunde. Vakten kan til enhver tid både sjå og snakke til kundene i butikken. Vakten kan også fjernstyre data.»

Pr. i dag har butikken slikt salsløyve for alkohol:

Kvardagar frå kl. 09.00 - 20.00 og dagar før helgedagar frå kl. 09.00 - kl. 18.00 i samsvar med alkoholpolitisk handlingsplan pkt. 5.1. Løyveperioden gjeld til og med 31.03.2024.

Tilleggsopplysning frå Kariann Ekren i e-post datert 25. januar 2022:

«Presiserer at søknad ang endring i salgsløyve ikkje gjeld endring av salgstider. Det er søkt om salg av alkohol innan kommune sine godkjente salgstider. Søknaden gjeld endring i forretningsmodell. Viser til fleire skriv vedlagt i søknad som beskriver dette. RMA butikkstyring og døgnopne butikkar har vært igjennom pilotprosjekt og blir no utrulla i fleire butikkar. Det nærmar seg 30 butikkar i Norge. Om ein har spørsmål kring dette med salgsløyve kan ein ringe Vaksdal eller Osterøy kommune som er dei næraste.»

Helsedirektoratet har konkludert med fylgjande om gjeldande rett for sjølvbetjente kassar

- Ikkje selje alkoholhaldig drikk til personar under 18 år
- Sal av alkoholhaldig drikk må skje innanfor den salstida som er fastsatt av kommunen
- Ikkje selje alkoholhaldig drikk til personar som er openbart påverka av rusmiddel
- Dei tilsette skal sjekke at det ikkje vert drukke alkohol i salslokalet

Helsedirektoratet har i eit brev datert 22.10.2021 presisert fylgjande:

«På bakgrunn av det ovenståande er det direktoratets vurdering at salg av alkoholholdig drikk fra ubetjent butikk vil være en salgsform som krever endring i regelverket. Salgsstedet har selv ansvar for å påse at alkohollovens regler etterleves. Dersom salgsstedet ikke har tilstrekkelige rutiner for å overholde forbudet mot salg til åpenbart påvirkede personer, vil dette utgjøre et brudd på forsvarlighetskravet i alkoholloven § 3-9.»

«Direktoratet vil i tillegg bemerke at brudd på alkoholloven er straffbart, jf. alkoholloven kapittel 10. Direktoratet vil påpeke også at når alkohollovens vilkår for å tildele bevilling er oppfylt, er det opp til kommunen, på fritt skjønn, å bestemme om bevilling skal gis. Dette innebærer imidlertid ikke at en kommune kan sette alkohollovens bestemmelser til side og innvilge kommunale salgsbevillinger som strider imot regelverket.»

I brev frå Distriktssenteret - kompetansesenter for distriktsutvikling, skriv dei i eit brev datert 8.11.21 til Helsedirektoratet bl.a.: «RMA-Teknologien som er brukt i pilotbutikkene har vært gjenstand for grundig testing og vurdering fra mange kommuner. I tillegg ligger det nå erfaringsvis mye kompetanse i butikkene og kjedene som også har testet og kvalitetssikret dette over tid.»

I eit notat frå Mat Norge skriv dei bl.a.:

«RMA-Teknologien er testet og velprøvd av ulike fagmiljøer, og dokumentert at løser de kravene som settes i forhold til reguleringer på dette område.»

4. Vurdering

Uttalen frå politiet tek har ikkje teke stilling til om søknaden strid mot regelverket, men har dette som føresetnad. Uttalen frå NAV Fensfjorden meiner at dei innovative løysingane og erfaringane frå dei andre kommune i pilotprosjektet syner god kontroll.

I brevet frå Distriktssenteret vert det opplyst at det har vore 14 kommunar med i pilotprosjektet. Det er grundig testa og vurdert av desse enkeltkommunane, butikkane og kjedene.

Det er altså ikkje gjort greie for kva slags testar som er gjort og/eller kva for fagmiljø som har gjort testane. RMA-teknologien skal fungere saman med ein vaktteneste. Kameraovervaking og sensorar som skal erstatte menneskeleg vurdering av ruspåverknad er ikkje dokumentert å vere forskningsbasert teknologi, men basert på ein avgrensa erfaring.

Etter alkoholforskrifta skal dei tilsette også sjekke at det ikkje vert langa alkohol eller drukke inne i butikk. Ein må difor ha kameraovervaking og alarm som kan tolke dette, for å oppfylle krava etter alkoholforskrifta.

Helsedirektoratet er ganske tydelege på at noverande regelverk ikkje gjev høve til sal av alkoholhaldig drikk frå ubetjent butikk.

Andre kommunar har også vurdert at eit permanent løyve må gjevast på grunnlag av gjeldande lovverk og ikkje på grunn av den teknologisk innovasjon. Nokre av desse har likevel gjeve midlertidig løyve som prøveprosjekt, der dette er forlenga med nye to år etter evaluering. Da vil det likevel ha karakter av å vere permanent. Gjeldande lovverk må etter min vurdering også gjelde for prøveprosjekt i privat regi.

Kvingo Nærkjøp vil sjølvstendig kunne selje andre varer døgnopent frå utbetjent butikk slik det er søkt om. Når det gjeld sal av alkohol så må dette skje måndag-fredag 10.00-17.00 og dagar før helgedagar mellom kl. 10.00 – 16.00. Helgedagar vil det uansett ikkje vere høve til alkoholsal med noverande regelverk. Med sal av alkohol innanfor noverande opningstider må butikken vere betjent av myndig personale.

5. Konklusjon

Sal av alkohol må skje innanfor tidsrommet butikken er betjent, dvs. kvardagar mellom kl. 10.00 og 17.00 og dagar før helgedagar mellom kl. 10.00 og kl. 16.00

Alternativt som i dag og betjent:

Kvardagar frå kl. 09.00 - 20.00 og dagar før helgedagar frå kl. 09.00 - kl. 18.00 i samsvar med alkoholpolitisk handlingsplan pkt. 5.1.

Løyveperioden gjeld til og med 31.03.2024.

Innstilling er justert av rådmannen, jf. Framlegg til vedtak.

Formannskapet - 036/2022

FS - behandling:

Saka vart drøfta.

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

FS - vedtak:

1. Kvingo Nærkjøp AS ved dagleg leiar Kariann Ekren får endra salsløyve til alkoholsal for alkoholgruppe 1 (inntil 4,7 %) med teknologien RMA-butikkstyring (fjernstyrt butikk).
2. Dette gjeld og i tida butikken ikkje har personale som er fysisk tilstades. Sal av alkoholhaldig drikk skal skje innafor den salstida som tidlegare er fastsett. Kvardagar mellom kl. 09.00 – 20.00 og dagar før helgedagar mellom kl. 09.00 og kl. 18.00.
3. Løyvet (RMA-butikkstyring fjernstyrt butikk) gjeld som ei prøveordning til og med 31.03.2024. Innan denne datoen skal formannskapet i Masfjorden evaluere ordninga.